

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Ontwerp van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbaredienstverplichtingen en REG-openbaredienstverplichtingen**
- **Tweede principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State**

SAMENVATTING

Het ontwerpbesluit houdt een wijziging in van Titel V van het Energiebesluit, waarin de sociale openbare dienstverplichtingen omschreven worden waaraan zowel commerciële leveranciers als de distributienetbeheerders dienen te voldoen. Deze wijziging komt er in het kader van de uitrol van de digitale meter, die in 2019 van start ging en werd aangekondigd in de Beleidsnota Energie 2019 - 2024. De wijzigingen aan het ontwerpbesluit zijn gericht op het minimaliseren van de mogelijke schuldopbouw, waarbij de mogelijkheden worden benut die de digitale meter biedt op het vlak van verbruiksmeting en eenvoudige activatie van de voorafbetalingsfunctie.

De voornaamste wijzigingen bij de commerciële leverancier bestaan uit het schrappen van de aangetekende zending voor het versturen van de ingebrekestelling en het inkorten van de opzeggingstermijn van 60 naar 45 dagen. Bij de distributienetbeheerder zijn de grootste wijzigingen een onmiddellijke activatie in de digitale meter van de voorafbetalingsfunctie vanaf het moment dat de netbeheerder de elektriciteitslevering overneemt nadat een leveringscontract vanwege wanbetaling werd stopgezet en voor aardgas een inkorting van de termijn voor activatie van de voorafbetalingsfunctie van 60 naar 20 dagen wanneer afnemers hun factuur bij de netbeheerder niet betalen. Op verzoek van de klant kan ook voor aardgas die voorafbetalingsfunctie sneller worden geactiveerd. Daarnaast wordt voorgesteld om de hoeveelheid nooddiediet in euro in plaats van kWh in te schrijven in het energiebesluit. Ook wordt voorzien om in situaties waar de minimale levering voor elektriciteit na advies van de Lokale Adviescommissie werd uitgeschakeld, deze automatisch terug in te schakelen wanneer de totale schuld minder dan 150 euro bedraagt in de plaats van de huidige werkwijze waarbij dit op vraag van de klant kan vanaf het moment dat 50% van de schuld is terugbetaald. Ten slotte houdt het ontwerpbesluit ook een optimalisatie van de schuldafbouw via de budgetmeter in, en een aantal aanpassingen aan de sociale statistieken die jaarlijks beschikbaar worden gesteld aan de VREG.

Het ontwerpbesluit breidt ook het toepassingsgebied uit van de steun die de elektriciteitsnetbeheerder aan een beschermde afnemer biedt voor de aankoop van een energiezuinige koelkast of wasmachine. Naast de bestaande kortingsbon van 150 euro wordt voorgesteld hetzelfde bedrag toe te kennen aan niet-commerciële instellingen of publiekrechtelijke rechtspersonen voor de verhuur met inbegrip van service en reparatiekosten gedurende 10 jaar van energiezuinige huishoudtoestellen aan een beschermde afnemer. De verhuur vormt steeds onderdeel van een traject met het oog op begeleiding bij het oplossen van energiearmoede-problemen. Naast koelkasten en wasmachines zullen ook energiezuinige droogkasten in aanmerking komen.

Er worden ook een aantal wijzigingen aangebracht met betrekking tot de REG-premies. Zo wordt de hoogte van de premie voor de plaatsing van een nieuwe PV-installatie aangepast zodat de voor 1 januari 2022 voorziene daling niet doorgaat en de premiehoogte op het niveau van 2021 wordt gehouden. Daarnaast wordt vanaf 1 januari 2022 een nieuwe premie ingevoerd voor niet-residentiële gebouwen waarin het asbest in het (onder)dak wordt verwijderd in combinatie met de plaatsing van een minimale fotovoltaïsche installatie.

Tot slot worden wijzigingen en verduidelijkingen aangebracht aan het materiële toepassingsgebied van de energieprestatiecertificaten. Tevens wordt er voor de energiedeskundigen type D een centraal examen ingevoerd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2021/381 werd op 20 oktober 2021 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 18 oktober 2021 verkregen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 29 oktober 2021 haar eerste principiële goedkeuring¹ aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbaredienstverplichtingen en REG-openbaredienstverplichtingen en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het ontwerp het advies van de VTC, de VREG, de SERV en de Minaraad in te winnen binnen een termijn van dertig dagen.

2. BESPREKING INGEWONNEN ADVIEZEN

A. ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens (VTC)

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van Persoonsgegevens (VTC) gaf op 16 november 2021 haar advies, dat gaat als bijlage 2. In haar advies haalde de VTC de hierna volgende punten aan:

- Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) van de AVG, die enkel betrekking hebben op de bescherming van persoonsgegevens, moet volgens de VTC het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen.

In casu gaan de maatregelen in het kader van sociale openbaredienstverplichtingen wel degelijk over een taak van algemeen belang. Het betreffen immers beschermingsmaatregelen voor huishoudelijke eindafnemers waar de leveranciers en distributienetbeheerders zich aan te houden hebben in die zin valt de regeling weldegelijk onder artikel 6, lid 1, c van de AVG: de verwerking is in hoofde van de leverancier noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust. Voor de distributienetbeheerders lijkt de rechtsgrond inderdaad artikel 6, lid 1, e) van de AVG te zijn ("de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen") daar de functie van sociale leverancier een taak van algemeen belang vormt.

---

¹ VR 2021 2910 DOC.1218/1BIS

- De VTC merkt op dat volgens haar het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (artikel 35 AVG) voor de verschillende gegevensstromen noodzakelijk is aangezien er persoonsgegevens ingezameld worden om vervolgens in aanmerking te worden genomen bij de beslissing om een welbepaalde dienstverlening aan een natuurlijke persoon te weigeren of stop te zetten.

Een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling zal zodoende nog worden uitgevoerd alvorens de maatregel in werking treedt.

- De VTC wijst op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer.

Deze opmerking is echter zonder voorwerp aangezien in het ontwerpbesluit het rijksregisternummer niet wordt vermeld of gehanteerd.

- Artikel 12 van de AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, van de AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 van de AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt. De VTC stelt dat wat dit betreft er niets is voorzien in het Ontwerp of in de nota aan de Vlaamse Regering. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de vermeldingen op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun gegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

In tegenstelling tot wat de VTC stelt, moeten de vermeldingen met betrekking tot juistheid van gegevens, rechten van betrokkenen en transparantie niet in de regelgeving worden opgenomen. Dit zijn immers verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de AVG en die zodoende rechtstreekse werking hebben, en waaraan de verwerker of verwerkingsverantwoordelijke op grond van de verordening ten alle tijden moet voldoen.

- Artikel 32 van de AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

Ofschoon hier in de praktijk uiteraard rekening mee moet worden gehouden en dit ook zo bij de architectuur van de applicaties die de leveranciers en distributienetbeheerders hanteren moet worden geïmplementeerd, vereist dit op zich geen wijzigingen aan het ontwerpbesluit, wat de VTC in randnummer 49 van haar advies ook toegeeft.

B. ADVIES VAN DE VLAAMSE REGULATOR VAN DE ELEKTRICITEITS- EN GASMARKT (VREG)

De gewestelijke energieregulator VREG gaf op 26 november 2021 haar advies, dat gaat als bijlage 3. In haar advies haalde de VREG de hierna volgende punten aan:

- De nota aan de Vlaamse regering bevat geen inschatting van de impact op de endogene kosten van de distributienetbeheerder. De onmiddellijke inschakeling van de voorafbetalingsfunctie zal naar inschatting een positieve impact hebben, en de verhoging van het noodkrediet een negatieve. De nota aan de Vlaamse Regering bevat geen inschatting van deze kosten. De tarifaire impact hiervan is bijgevolg op dit moment niet in te schatten.

Er werd inderdaad geen gedetailleerde kosteninschatting gemaakt. De verwachting is evenwel dat de positieve impact van de onmiddellijke activatie van de voorafbetaling voor elektriciteit waarmee schuldopbouw bij de netbeheerder onmogelijk wordt, tenzij voor het beperkte verbruik van het noodkrediet en de minimale levering van elektriciteit, de negatieve impact van de relatief beperkte verhoging van de bedragen van het noodkrediet (van 50 voor elektriciteit en 70 euro voor aardgas nu, naar 75 voor beide energievectoren) ruimschoots zal opheffen.

- In de toekomst moeten de SODV's verder geoptimaliseerd worden teneinde de rol van de distributienetbeheerder als sociale leverancier verder te minimaliseren en ervoor te zorgen dat deze afnemers zoveel mogelijk (verder) beleverd worden door de commerciële leveranciers. Dit is ook de beleidslijn van de Europese regelgeving, die levering aan gereguleerde prijzen tot een minimum wil beperken. Een mogelijke piste is om een mogelijkheid tot de activatie van de voorafbetalingsfunctie in de digitale meter voor commerciële leveranciers in te schrijven in het Energiebesluit. De opladingen voor het energieverbruik zouden dan via het betaalplatform van Fluvius verlopen, net zoals bij de levering door de netbeheerder op dit moment

In het voorbereidend traject werd de mogelijkheid tot het invoeren van het hier bedoelde systeem van "commercieel prepayment" uitvoerig besproken. Hoewel voorafbetaling in de digitale meter uit oogpunt van budgetbeheer voor heel wat afnemers aantrekkelijk kan zijn, veronderstelt de invoering daarvan de beschikbaarheid over een systeem voor financiële afrekeningen tussen commerciële leveranciers en de netbeheerders, zoals de VREG ook zelf aankaart. Gelet op de vele technische en procedurele randvoorwaarden hiervoor, en de voorlopig beperkte interesse bij de leveranciers, werd geoordeeld om met de uitwerking van een voorstel ter zake nog te wachten. Verder onderzoek zal toelaten dat de voor- en nadelen en de randvoorwaarden genuanceerder in kaart gebracht kunnen worden. Daarbij moet erover worden gewaakt dat afnemers die voor zo'n formule zouden kiezen, afdoende worden beschermd tegen afsluiting van levering.

C. ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)

De SERV liet bij schrijven d.d. 29 november 2021 weten geen uitgebreid advies over het ontwerpbesluit te formuleren. Het schrijven gaat als bijlage 4.

Wel vraagt de SERV naar aanleiding van deze adviesvraag ruimere evaluaties van:

- het energiebeleid ten aanzien van kwetsbare groepen waarbij de verhouding tussen preventieve maatregelen zoals de ondersteuning van renovaties bij kwetsbare groepen enerzijds en de nodige curatieve maatregelen zoals sociale openbare dienstverplichtingen anderzijds nader bekeken wordt;
- de REG-openbare dienstverplichtingen in het licht van *Fit for 55* waarbij extra aandacht nodig is voor de steun voor warmtepompen, collectieve projecten en kwetsbare groepen.

Hierop kan het volgende worden gerepliceerd:

- In zijn advies verwijst de SERV naar het advies van 23 mei 2016 op het eerste Energiearmoedeprogramma. Zij raden in dit advies aan om het zwaartepunt van het geheel aan acties te leggen op preventieve maatregelen, aanvullend op het curatief energiebeleid. Momenteel loopt de opmaak van een nieuw Energiearmoedeplan 2025 dat de focus meer dan ooit legt op de preventieve aanpak van energie-efficiëntie bij kwetsbare doelgroepen. Hiervoor wordt nog in 2021 een visienota voorgelegd aan de Vlaamse Regering.
- Wat de REG-openbare dienstverplichtingen betreffen, heeft de Vlaamse Regering die gevraagde hervorming reeds in gang gezet. De Vlaamse Regering besliste immers recent in het kader van de eerste en de tweede principiële goedkeuring van het uitvoeringsbesluit van de *Mijn VerbouwPremie* om de woon- en REG-premies te hervormen waarbij de premies en premiehoogten vanaf half 2022 ook specifiek gedifferentieerd worden op basis van inkomensgroepen. Wat warmtepompen betreffen, werd in het kader van de bijkomende maatregelen ter versterking van het Vlaamse Energie- en Klimaatplan 2021-2030 bij de tweede principiële goedkeuring van het uitvoeringsbesluit van de *Mijn VerbouwPremie* specifiek voor lucht/water- en hybride warmtepompen geplaatst in residentiële en andere gebouwen een substantiële verhoging van het premiebedrag doorgevoerd om de vraag naar fossiele brandstoffen voor verwarming in Vlaamse gebouwen te verminderen.

D. ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN (MINARAAD)

De Minaraad gaf op 2 december 2021 haar advies, dat gaat als bijlage 5. In haar advies haalde de Minaraad de hierna volgende punten aan.

De Minaraad steunt het doel om na te gaan hoe de digitale meter beter benut kan worden door de consument – vooral met betrekking tot vereenvoudiging en afbouwen van schulden. Evenwel is de Minaraad van mening dat een grootschalige evaluatie betere resultaten zou opleveren ten voordele van de consument. Zo bepleit de Minaraad:

- een grondige evaluatie van de sociale en REG-openbare dienstverplichtingen.
- de aanpassing van het Energiebesluit in functie van een taxshift ten voordele van elektriciteit
- een evaluatie van het takenpakket van de distributienetbeheerders met betrekking tot de sociale openbare dienstverplichtingen.

Hierop kan het volgende worden gerepliceerd:

- Voorliggende wijzigingen van de sociale openbare dienstverplichtingen zijn het resultaat van een langlopend stakeholderproces met de focus op de grondige evaluatie van mogelijke verbeteringen aan de bescherming tegen afsluiting, onder meer gelinkt aan de vervanging van de klassieke energiemeters door digitale. De centrale doelstelling daarbij is met deze bescherming, die in verhouding tot die in andere EU-lidstaten heel performant is, nog meer te vermijden dat huishoudelijke afnemers schulden voor energie opbouwen of onnodig lang verbruiken aan het minder voordelige gereguleerde tarief dat de netbeheerder aanreikt aan klanten wiens contract vanwege wanbetaling is opgezegd. Richtlijn (EU) 2019/944 gaat immers uit van het waarborgen van een hoog niveau van consumentenbescherming en van het bereiken van een hoog niveau van universele en van openbare dienstverlening bij het leveren van elektriciteit. Gelijkaardige doelstellingen zijn bij aardgas opgenomen in richtlijn 2009/73/EG. Het feit dat de sociale openbare dienstverplichtingen hierbij integraal werden gescreend en op diverse punten in de cascade van maatregelen wijzigingen worden aangebracht, getuigt van een aanpak die op basis van een gezamenlijk met de stakeholders gevoerde evaluatie aanbevelingen verzamelde en die nu vertaalt in concrete beleidsbeslissingen.

- Ook voor de REG-openbaredienstverplichtingen geldt dat de beslissing om de renovatiepremies en de energiepremies te bundelen in de *Mijn Verbouwpremie* voortvloeit uit een grondige evaluatie van de beide bestaande premiestelsels. Op basis van de analyse op ambtelijk niveau van de historische inzet van de middelen en het bereik van de doelgroepen werd beslist tot een grondige hervorming die de klantvriendelijkheid en de aantrekkelijkheid van deze financiële steun zal verhogen. Daarbij zal in een transparant kader gevoelig meer steun worden geboden aan huishoudens die daar omwille van een laag inkomen het meest nood aan hebben. Los van dit project werden in deze legislatuur al heel wat nieuwe ondersteunende energiemaatregelen ingevoerd, telkens als resultaat van de vraag hoe substantieel meer eigenaars kunnen worden overtuigd om via grondige renovatie en verduurzaming van de verwarming bij te dragen tot de aangescherpte energie- en klimaatdoelen.
- De Vlaamse Regering engageert zich om een betere prijsverhouding tussen elektriciteit en aardgas na te streven, maar die hervorming is onlosmakend gekoppeld aan de financieringswijze ervan en kan niet losgezien worden van een gelijkaardige noodzakelijke oefening voor fossiele brandstoffen op Federaal niveau. De gevraagde taxshift zal immers onder andere worden gefinancierd door middel van de inkomsten uit de aangekondigde aardgasheffing. Die heffing zal in het voorjaar van 2022 het regelgevende traject doorlopen. In dit kader heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, ook een schrijven gericht aan de federale minister van Financiën om op federaal niveau een aantal regelgevende aanpassingen door te voeren die de implementatie van zo een taxshift op gewestelijk niveau kunnen faciliteren.
- De Vlaamse Regering engageerde zich in de context van de introductie van de *Mijn VerbouwPremie* om de kosten verbonden aan de REG-openbaredienstverplichtingen in de energiefactuur niet te laten stijgen boven het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar (gemiddeld 80,6 miljoen euro in de periode 2015-2019). Opdat de energiefactuur in 2022 al wordt ontlast, nam de Vlaamse Regering de duidelijke beslissing in 2021 om 180 miljoen euro relancemiddelen vast te leggen en gaat ze expliciet het engagement aan om vanaf 2022 tot en met 2024 de nodige vereffeningsmiddelen te voorzien om vorderingen van Fluvius die gekoppeld zijn uitbetaalde energiegerelateerde delen van de gebouwrenovatiepremies voor residentiële gebouwen effectief uit te betalen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders.
- De kosten van de SODV's die worden doorgerekend in het distributienettarief zijn beperkt. Ter indicatie: ze bedragen voor elektriciteit slechts 1,4% van het totale aandeel van het distributienettarief in de jaarfactuur van een gezien. Voor de ecologische ODV's, waarvoor dus engagementen lopen die geleidelijk af te bouwen, bedraagt dit aandeel bijna 42%. Eerder dit jaar werd alvast beslist om de kosten voor de toepassing van de minimale levering aardgas uit de aardgasfactuur te halen. De suggestie van de Minaraad om de financieringslast te herverdelen over bijkomende vectoren waaronder stookolie, LPG en kolen wordt niet gevolgd, gelet op de administratieve en juridische complexiteit (verbruik kan momenteel omwille van het in de wet van 23 januari 1989 vervatte verbod om belastingen te heffen op de materies die het voorwerp uitmaken van een belasting door de Staat niet door de gewesten worden belast), het feit dat de verbruikers ervan niet in aanmerking komen voor de beschermingsmaatregelen en het gebruik van deze vectoren op termijn uitgefaseerd wordt.
- De distributienetbeheerders spelen in het Vlaamse energielandschap een bijzondere rol in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen en de beschermingsmaatregelen voor huishoudelijke eindafnemers die niet altijd zo maar door de andere marktpartijen kunnen worden overgenomen. De taken van de distributienetbeheerders, inclusief deze taken, zullen echter het voorwerp uitmaken van een kerntakendebat dat naar aanleiding van richtlijn (EU) 2019/944 zal plaatsvinden en gefinaliseerd zal worden in het voorjaar van 2022.

3. WIJZIGINGEN AAN HET ONTWERPBESLUIT

Aan het ontwerpbesluit werden de volgende wijzigingen aangebracht:

- De rechtsgronden in de aanhef van het ontwerpbesluit werden aangevuld.
- Het ontwerpbesluit werd omwille van een aantal nieuwe artikelen vernummerd.
- Artikel 1 (nieuw): Thans is in artikel 4.1.16/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 opgenomen dat elke aardgasdistributienetbeheerder bij nieuwe grote verkavelingen, grote groepswooningbouwprojecten of grote appartementsgebouwen, waarvan de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden of voor stedenbouwkundige handelingen vanaf 1 januari 2021 is aangevraagd, alleen nog kan voorzien in een aansluiting op het aardgasdistributienet in geval van collectieve verwarming via warmtekrachtkoppeling of in combinatie met een hernieuwbare-energiesysteem als hoofdverwarming. De Vlaamse Regering heeft van de decreetgever delegatie gekregen om de nadere regels vast te stellen over de grootte van de verkavelingen, groepswooningbouwprojecten en appartementsgebouwen die onder die verplichting vallen.

Dit werd geconcretiseerd in het artikel 3.1.62 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Dat artikel heeft als consequentie dat een aardgasaansluiting vanaf 1 januari 2021 niet meer mogelijk is in de volgende gevallen:

- de aanvraag tot het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden of voor stedenbouwkundige handelingen omvat meerdere gebouwen met eenzelfde of een verschillende bestemming, en waarbij de som van het gezamenlijk aantal woningen, niet-residentiële gebouwen en gebouweenheden uit appartementsgebouwen minstens gelijk is aan vijftwintig;
- de voor woningen, niet-residentiële gebouwen en gebouweenheden uit appartementsgebouwen te verkavelen en te bebouwen grond of de via groepswooningbouwproject te bebouwen grond heeft een oppervlakte van tenminste 1 hectare;
- verkavelingen, groepswooningbouwprojecten en projecten voor de bouw van appartementsgebouwen die niet voldoen aan de voorwaarden, vermeld in 1°, of 2°, en waarvoor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden of een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen wordt aangevraagd door een verkavelaar of een bouwheer wiens project aansluit op andere, door dezelfde verkavelaar of bouwheer te ontwikkelen gronden, die samen met de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft, een oppervlakte van minstens 1 hectare beslaan of waarbij de som van het gezamenlijk aantal woningen, niet-residentiële gebouwen en gebouweenheden uit appartementsgebouwen minstens gelijk is aan vijftwintig.
- voor een nieuw groot appartementsgebouw waar de aanvraag tot het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden of voor stedenbouwkundige handelingen wordt ingediend vanaf 1 januari 2021 en dat tenminste vijftwintig gebouweenheden omvat.

Vanaf 1 januari 2022 verlagen die voormelde drempels conform artikel 3.1.62, §1, tweede lid en §2, 2° van het Energiebesluit van 19 november 2010 naar “15” eenheden.

De Vlaamse Regering nam op 5 november 2021 ondertussen extra maatregelen bovenop het reeds bestaande Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 om de klimaatverandering tegen te gaan.² In dat kader is bepaald dat vanaf 1 januari 2026 de aardgasdistributienetbeheerders niet meer in aansluitingen op het aardgasdistributienet voorzien voor residentiële en niet-residentiële gebouwen waarvoor vanaf die voormelde datum een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen aangaande nieuwbouw wordt aangevraagd. Dit betreft dan ook een uitbreiding van het bestaande verbod op aardgasaansluitingen dat reeds van

² Zie de Visienota aan de Vlaamse Regering betreffende bijkomende maatregelen Klimaat (VR 2021 0511 DOC.1237/1)

toepassing is bij grote verkavelingen, grote groepswoningbouwprojecten en grote appartementsgebouwen, en dat heden reeds is opgenomen in artikel 4.1.16/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Dit wordt opgenomen in het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 ("verzameldecreet III") dat op 10 december 2021 een tweede principiële goedkeuring kreeg.

In één keer de sprong van 15 eenheden in 2022 naar 0 eenheden in 2026 maken is echter groot. Er wordt daarom als tussenstap voorgesteld om de in artikel 3.1.62 van het Energiebesluit van 19 november 2010 voorziene drempel voor dossiers waarvoor de aanvraag tot het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden of voor stedenbouwkundige handelingen wordt ingediend vanaf 1 januari 2024 te verlagen tot "vijf" gebouweenheden. Deze sprong is in kwantitatief aantal eenheden even groot als de reeds voorziene sprong van 2021 naar 2022. De timing van een tussentijdse verlaging in 2024 geeft projectontwikkelaars echter de tijd om projecten die in de finale ontwerpfasen zitten te finaliseren zonder dat nog op het vlak van bouwplannen remediërend moet worden opgetreden om aan deze nieuwe verplichting te voldoen, terwijl het de sector een duidelijk perspectief creëert richting 2026 en het aardgasaansluitingsverbod bij nieuwbouw.

- Artikel 43: Naast energiezuinige koelkasten, wasmachines en droogkasten wordt ook nog een energiezuinige diepvriezer toegevoegd aan de voor de ondersteuning via bestaande kortingsbonnen en de nieuw in te voeren huurformule in aanmerking komende huishoudtoestellen. Bij de koelkast wordt ter verduidelijking toegevoegd dat het kan gaan om een toestel met of zonder vriesvak.
- Artikel 44, 3°: in de herwerkte paragraaf 1/1 wordt m.b.t. de premie voor de gelijktijdige investering in de verwijdering van de volledige asbesthoudende dakbedekking of het volledige asbesthoudend onderdak en de plaatsing van een nieuwe fotovoltaïsche installatie op het gesaneerde dak nu ook de aanvraagprocedure uitgewerkt.

Land- en tuinbouwers kunnen zich via het sectorprotocol 'Asbestafbouwbeleid voor de land- en tuinbouwsector' overigens aanmelden bij de OVAM als ze beroep willen doen op de inzamelaar die de OVAM aanstelde om gedemonteerde asbestdaken in te zamelen. Deze inzamelaar komt het asbestcement veilig ophalen en brengt het naar een erkende stortplaats. Daarmee neemt de OVAM bij landbouwers de asbestmeerkost binnen het afvalgedeelte op zich. De landbouwer ontvangt dus in dat geval geen factuur voor de afvoer van de verwijderde asbest en kan die dus ook niet indienen in het kader van voorliggende premie. Wel zal de land- en tuinbouwer een factuur hebben van de (dak)aannemer voor de verwijderwerkzaamheden van het asbestdak, wat de OVAM niet financiert. Om die redenen en ten einde oversubsidiëring te vermijden, wordt echter bepaald dat de premie wordt geplafonneerd op "50% van de investeringskosten aangaande asbestverwijdering, vermeld op de betreffende facturen, exclusief btw.

Omwille van het voorgaande punt, wordt in de paragraaf een onderscheid gemaakt voor wat asbestverwijdering tussen de verwijdering van de volledige asbesthoudende dakbedekking of het volledige asbesthoudende onderdak enerzijds en de afvoer van het asbesthoudend materiaal (van de bouwwerf) anderzijds.

De premie wordt bij de elektriciteitsdistributienetbeheerder geactiveerd op basis van een aanvraagformulier, een ondertekende bestelbon of ondertekende offerte voor de verwijdering van de volledige asbesthoudende dakbedekking of het volledige asbesthoudend onderdak, de afvoer van het asbesthoudend materiaal indien van toepassing, en de dakvernieuwing die dateert van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022, alsook een voorschotfactuur van minstens 10% voor deze werken in dezelfde periode. De uitbetaling van de premie volgt nadat de investeerder in de verwijdering van de volledige asbesthoudende dakbedekking of het

volledige asbesthoudend onderdak, de afvoer van het asbesthoudend materiaal en de dakvernieuwing in een tweede fase, na plaatsing en goedgekeurde aanmelding van de fotovoltaïsche installatie, de premieaanvraag vervolledigt. Hierbij worden zowel gegevens over de verwijdering van de volledige asbesthoudende dakbedekking of het volledige asbesthoudend onderdak, de afvoer van het asbesthoudend materiaal, dakvernieuwing als de geplaatste fotovoltaïsche installatie opgevraagd. De premie komt toe aan de investeerder in de verwijdering van de volledige asbesthoudende dakbedekking of het volledige asbesthoudend onderdak en de afvoer van het asbesthoudend materiaal en de dakvernieuwing. Deelnemers aan een sectorprotocol asbestafbouwbeleid waar de aanbesteding voor de afvoer van het asbesthoudend materiaal mee deel van uitmaakt, beschikken niet over een (voorschot)factuur voor de afvoer van het asbesthoudend materiaal. Voor hen volstaat het bewijs van aanmelding bij dit sectorprotocol.

Het is de bedoeling dat deze nieuwe premie uitwerking heeft vanaf 1 januari 2022. De hier aangebrachte wijzigingen werden eerder op 3 december 2021 reeds door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd in het kader van de tweede principiële goedkeuring van het uitvoeringsbesluit van de *Mijn VerbouwPremie* en worden voor de volledigheid ook in dit besluit opgenomen zodat de situatie vanaf de invoering via dit besluit (per 1 januari 2022) naadloos kan overgaan naar de *Mijn VerbouwPremie* die op 1 juli 2022 zal starten.

- Artikel 54 (nieuw): in artikel 9.3.5/3 van het Energiebesluit van 19 november 2010 moeten ten gevolge van de wijzigingen die door dit ontwerpbesluit aan titel IX, hoofdstuk II van het Energiebesluit van 19 november 2010 worden aangebracht ook een aantal interne verwijzingen worden aangepast en geüpdatet.
- Artikel 57 (nieuw): Via dit ontwerpbesluit wordt enerzijds artikel 9.2.3 van het Energiebesluit van 19 november 2010 gewijzigd en anderzijds worden in het Energiebesluit van 19 november 2010 een artikel 9.2.3/1 en 9.2.8/1 ingevoegd. Deze artikelen bepalen dat ook indien geen publiciteit wordt gevoerd, een EPC aanwezig moet zijn bij de onderhandse en authentieke akte. Dit was zo opgenomen in het ontwerpbesluit zoals op 29 oktober 2021 principieel goedgekeurd.

Het bestaande artikel 9.2.8 van het Energiebesluit van 19 november 2010, bevattende de overdrachtsregels voor niet-residentiële gebouwen, werd echter in het kader van de eerste principiële goedkeuring van dit ontwerpbesluit niet aangepast. Dit betekent dat de nieuwe regel voor overdrachten zonder publiciteit daarvoor dus niet zou gelden. Dit betrof een vergetelheid en wordt thans rechtgezet en in lijn gebracht met de voormelde wijzigingen.

- Artikel 60 (nieuw): het artikel 11.1/1.4 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, dat werd ingevoegd bij het decreet van 22 oktober 2021³, stelt dat vanaf 1 april 2022 de installateurs van stookolieketels per kwartaal aan het VEKA een lijst rapporteren met adressen van de residentiële en niet-residentiële gebouwen waarin ze gedurende het vorige kwartaal een of meer stookolieketels of ketellichamen hebben geïnstalleerd of vervangen. Deze gegevens worden opgenomen in de databank voor energiegebruik en energieproductie, vermeld in artikel 12.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De Vlaamse Regering kan daarbij de nadere regels vaststellen voor de vorm en de inhoud van die meldingen. Er wordt voorgesteld om de vaststelling van die vorm en inhoud te subdelegeren aan de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie.

---

³ Decreet van 22 oktober 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat een verbod op de plaatsing of vervanging van een stookolieketel betreft, BS 19 november 2021.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de begroting van de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeel, de werkingsuitgaven of de investeringen en schulden van de lokale besturen.

5. VERDER TRAJECT

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet het advies worden ingewonnen van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbardienstverplichtingen en REG-openbardienstverplichtingen;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbardienstverplichtingen en REG-openbardienstverplichtingen;
2. Advies VTC d.d. 16 november 2021;
3. Advies VREG d.d. 26 november 2021;
4. Advies SERV d.d. 29 november 2021;
5. Advies Minaraad d.d. 2 december 2021.